

HAVASS MIKLÓS*

Százötven év: 1848–1948–1998

Nem kétséges! Kevés erőforrásunk egyike – amire oly sokszor büszkék vagyunk, de amelyet annyian cserben is hagyunk – a magyar nép innovatív szellemi képességének talentuma. Ha történelmünkben volt néhány békeév, mindjárt megjelentek azok a tudósaink, akik iskolát teremtettek, intézményt alapítottak, s hasznos, sőt kiváló eredményeket értek el itthon, vagy külföldön. Ők együttesen alakították ki azt a sajátos naciokulturális mikroklímát, amely iskoláival együtt jelentős helyet biztosít nekünk Európa kultúrtörténetében.

A Ratio Educationis jelentős szellemi pezsgést hozott. A reformkor küzdelmei együtt haladtak a nemzeti nagyipar kialakulásával. 1831-ben a Magyar Tudós Társaság, 1841-ben a Magyar Természettudományi Társaság, 1850-ben a Magyarhoni Földtani Társaság megalakulása jelezte, hogy a pezsgés már intézményi szerveződést kívánt. Vasutat! Tegyük hajózhatóvá a Dunát! – hangzottak a jelszavak. Ez a pezsgő, kibontakozó ipar bocsátott a szabadságharc rendelkezésére kiváló hadmérnököket, s az utánpótlást ellátó üzemmérnököket. Az ő munkájuk eredményeként született meg a szabadságharc alatt nehézfegyverzetünk, de az ő munkájuk épült be – a szabadságharc levere után – annyi ország, közöttük az újvilág iparosításába.

A kiegyezés utáni hatalmas ívű fellendülés, a Bethlen korszak konszolidációja alapszövegben mindenütt megtaláljuk tevékenységük tartószálait. Felkészültségük, tettekre készségük. tette lehetővé azt, hogy csupán 2-3 évvel a II. világháború nagy pusztítása után újjáépültek hídjaink, vasutaink, városaink. 1948-ban megalakult a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége, egyesítve reálértelmiségünket, közös ernyőként biztosítva a tudomány, mérnöki alkotás közös szervezeti kereteit.

50 esztendő bizonyította, hogy invariánsan a változó ideológiákkal szemben, a Szövetségben csoportosuló alkotó ember mindig tette azt, amire elkötelezettsége, hivatása kötelezte. mindig és mindenkor teremtett, tanított, alkotott.

Az ifjúsági nemzetközi tanulmányi versenyek eredményei, a publikációs listák tanúsítják, hogy eme időszakban is helytálltunk, s készek vagyunk most is arra, hogy országunk megújódásán – új politikai, nemzetközi környezetben – elsőként munkálkodjunk!

Magyarország szépül, újul, s a gazdagodásunk fontos része a tudás, az alkotás. A tudásnak itthon presztízse van! S e fontos felismerés jelentős záloga sikeres jövőnknek.

* Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének elnöke, 1055 Budapest, Kossuth Lajos tér 6–8.